

Notat

TLO/SHM

21. februar 2005

Høringsnotat – forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond

Sag nr. 6134-0001

Forud for den tidligere fremsættelse (den 8. december 2004) blev udkastet til lovforslag om lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond sendt i høring den 29. oktober 2004 med frist til den 11. november 2004.

Følgende organisationer indgav høringssvar: Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Landsorganisationen i Danmark (LO), Kristelig Fagbevægelse (KF), Lederne Hovedorganisation (LH), Danske Sælgere (DS), Advokatrådet (AdR), Kuratorforeningen (KuF) og Konkursrådet (KkR).

Lovforslaget blev også sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med henblik på evt. forelæggelse for virksomhedspanel. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vurderede, at lovforslaget ikke skal i virksomhedspanel. Styrelsen vil igen blive inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af den efterfølgende bekendtgørelse med henblik på at få vurderet, om disse administrativt fastsatte regler skal testes i et virksomhedspanel.

Indledende bemærkninger:

Indledningsvist skal ministeriet bemærke, at der med implementeringen af direktivet som sædvanlig er tilstræbt en minimumsimplicitering, og at der allerede i dag i konkurslovens § 16b findes regler, der sikrer lønmodtageres lønkrav under en betalingsstandsning. Denne beskyttelse i medfør af konkurslovens § 16b ændres ikke ved dette lovforslag, jf. nedenfor.

Der er i øvrigt foretaget en ændring i forhold til det tidligere fremsatte lovforslag, hvorefter også fritstillede lønmodtageres krav, der forfalder under betalingsstandsning, nu er omfattet af LG's dækning, jf. ændringen i § 2, stk. 4.

Organisationernes bemærkninger til lovforslaget:

Generelle bemærkninger

DA kan overordnet støtte lovforslaget og hovedlinjerne heri, herunder en minimumsimplicitering. DA har dog stor fokus på de øgede udgifter, som alene skal finansieres via arbejdsgiverbidrag. Spekulation i dækningen og dobbeltdækning må derfor undgås. Der er en bekymring for, at LG-bidraget

vil stige, som følge af at det økonomiske skøn over de øgede udgifter ikke skulle holde stik.

s. 2/6

LH, KF og **DS** forholder sig overordnet positivt til lovforslaget.

LO bemærker indledningsvist, at **LO** overordnet set kan tiltræde lovforslaget, men foreslår dog en række ændringer.

Funktionærers mulighed for dobbeltdækning

DA finder det uholdbart, at funktionærer efter de gældende regler kan få minimalerstatning og samtidig dækning fra **LG** (fuld løn fra **LG** samtidig med lønindtægt fra nyt arbejde). **DA** foreslår **LG**-loven ændret, så **LG** ikke dækker, hvis lønmodtageren får andet arbejde til samme eller højere løn.

Kommentar:

Da gennemførelsen af direktivet ikke må begrunde forringelser i eksisterende forhold og i det generelle beskyttelsesniveau, hindrer dette at imødekomme **DA**'s forslag, som desuden forudsætter en ændring i funktionærloven.

Til ansøgningsproceduren herunder kravet om at tilsynet skal tiltræde arbejdsgiverens anmodning om garantiudbetaling

LH efterlyser en præcisering af ansøgningsproceduren, særligt hvem der har ansvaret for at søge om udbetalinger fra **LG**.

LO anfægter, at det i forslaget forslås, at tilsynet skal give sit samtykke til at der kan ske udbetaling til lønmodtagerne. Formålet med lovforslaget er at tilgodese lønmodtagernes interesse. Tilsynet varetager efter **LO**'s vurdering ikke lønmodtagernes interesse.

Kommentar:

Lovforslaget er præciseret, så det fremgår, at det er *virksomheden*, der under en betalingsstandsning søger **LG** om garantidækning. Ansøgning om garantiudbetaling skal være tiltrådt af tilsynet. Den nærmere ansøgningsprocedure vil blive fastsat administrativt, så det sikres, at **LG**-midlerne udbetales til lønmodtagerne.

Begrundelsen for den valgte model, som endnu ikke er endeligt fastlagt er, dels at udbetaling til de berørte lønmodtagere skal ske hurtigt for at tilgodese formålet med betalingsstandsningen, dels at **LG** skal sikre, at der ikke sker dobbeltdækning. Den foreslåede model forventes endvidere at nedbringe **LG**'s sagsbehandlingstid til en 1 uge, hvilket er nødvendigt af hensyn til virksomhedens fortsatte drift. Den nærmere model vil blive fastlagt i samarbejde med **LG** i forbindelse med udarbejdelsen af de administrative regler om ansøgningsprocedure. Ministeriet er dog opmærksomt på, at udbetaling ikke må ske direkte gennem arbejdsgiveren med risiko for, at beløbet kan blive omfattet af en efterfølgende konkurs.

KKR påpeger, at den foreslåede udbetalingsmodel indebærer en risiko for, at garantidækningen får karakter af driftstilskud.

Kommentar:

De udlagte LG-midler er tilbagebetalingspligtige med rentetilskrivning. Der er dermed ikke tale om et ulovligt driftstilskud.

Til misligholdelsesbeføjelser

LH anfører, at en lønmodtager ikke har pligt til at acceptere LG's udbetalinger. Manglende lønudbetaling er en væsentlig misligholdelse af ansættelsesforholdet, der giver lønmodtageren adgang til at ophæve ansættelsesforholdet straks og kræve erstatning for evt. tab.

Kommentar:

Et tilsagn fra LG om at ville foretage udbetaling må formentlig indebære, at betalingsstandsningen ikke længere kan anses for en væsentlig misligholdelse. LG forventer, at en udbetaling til lønmodtageren i betalingsstandsningssituationen skal kunne ske meget hurtigt (inden for 1 uge). Hvis lønmodtagerne kunne forlade virksomheden uden det normale varsel, ville det blive vanskeligt at gennemføre betalingsstandsningen. Med lovforslaget øges alt andet lige lønmodtagernes sikkerhed for deres løn.

Kortere sagsbehandlingstid

DA finder, at LG's nuværende ekspeditionstid på 6 uger kan være for lang, og at en mere smidig ekspedition er påkrævet.

Kommentar:

LG har oplyst, at sagsbehandlingstiden i øjeblikket er nedbragt til 4 uger. LG forventer en væsentligt lavere sagsbehandlingstid ved dækning af krav under en betalingsstandsning, jf. ovenfor.

Til de omfattede krav under en betalingsstandsning**Ferie - § 2, stk. 4**

DA finder det urimeligt, at en feriegarantiordning ikke under en betalingsstandsning kan indtræde i lønmodtagerens krav på dækning fra LG, idet LG, ifølge DA's forståelse af direktivet, skal være den primære garantiordning. Forslaget betyder en forskelsbehandling, der stiller det organiserede arbejdsmarked dårligere.

LH mener, at det i forhold til indbetaling af feriegodtgørelse i betalingsstandsningsperioden må sikres, at lønmodtagere ikke kommer i klemme i forhold til frister, hvis virksomheden senere går konkurs. Særligt da LG ikke indbetaler feriegodtgørelse af udbetalinger under en betalingsstandsning.

Kommentar:

LG skal ifølge forslaget ikke udbetale feriegodtgørelse, når der er dækning i en feriegarantiordning. Dette skal sikre mod dobbeltudbetaling, ligesom lønmodtagerens eksisterende beskyttelse opretholdes. Forslaget ændrer ikke ved den eksisterende retsstilling for feriegarantiordninger, der også i dag må inddrive et udlæg direkte hos arbejdsgiveren, evt. anmelde kravet over for LG ved en efterfølgende konkurs. For lønmodtagere på det organiserede arbejdsmarked er det en fordel, da ferieperioden med dækning fra feriegarantiordningen dermed ikke "spiser" af begrænsningsperioden og -loftet for LG's dækning efter § 3.

Arbejdsgiveren skal ifølge forslaget under en betalingsstandsning indbetale feriegodtgørelse til FerieKonto – også af LG's eventuelle udbetalinger. Ved manglende indbetaling er der i dag allerede muligheder for at forfølge dette over for arbejdsgiveren, fx i sidste ende ved politianmeldelse. Også i denne situation vil der – som hidtil – være mulighed for ved en senere konkurs at anmelde kravet i LG – forudsat at anmeldelse sker rettidigt i henhold til anmeldelsesfristen (og at kravet ikke er forældet efter de særlige forældelsesregler i ferieloven).

Forslagets beskyttede personkreds set i forhold til Konkurslovens § 16b
LO og **AdR** påpeger, at den gruppe, der nyder godt af lovforslaget er dem der allerede i dag er omfattet af konkurslovens § 16b, i medfør af hvilken en lønmodtager ansat i en virksomhed i betalingsstandsning kan kræve sikkerhedsstillelse. LO og AdR anfører derfor, at lovforslaget ikke medfører en forbedret retsstilling for lønmodtageren.

AdR savner en klarlægning af samspillet mellem lovændringen og konkurslovens § 16 b, hvorefter lønmodtagere under en betalingsstandsning kan kræve, at virksomheden stiller sikkerhed for løn mv. AdR påpeger, at den betalingsstandsningensramte virksomheds pligt til at stille løngaranti bør reduceres i det omfang, at LG kan dække lønudbetalingerne, da virksomheden ellers ikke vil mærke nogen likviditetslettelse.

Kommentar:

Det er korrekt, at konkurslovens § 16b i dag giver mulighed for, at en lønmodtager ansat af en arbejdsgiver, der er i betalingsstandsning kan kræve sikkerhedsstillelse for sin løn. Den gældende retstilstand skal imidlertid ses uafhængigt af den forpligtelse, som den danske stat har til at gennemføre direktivet.

I forhold til det aktuelle direktiv, der skal implementeres, er der i overensstemmelse med den sædvanlige praksis fremsat et lovforslag, der foreslår en såkaldt minimumsimplementering. At minimumsimplementeringen ikke medfører en forbedring af retstilstanden udgør i sig selv ikke et problem. Det kan vel snarere ses som et udtryk for, at den gældende retstilstand allerede i dag har et tilfredsstillende niveau – et niveau som i øvrigt ikke kan forringes jf. direktivets artikel 9, den såkaldte non-regressionsklausul. I artikel 9 fastsættes bl.a., at direktivet under ingen omstændigheder må tjene som begrundelse for en forringelse af eksisterende forhold i medlemsstaterne.

Implementeringen af direktivet bevirker dog, at det ikke fremover vil være samme behov for, at lønmodtageren kræver sikkerhedsstillelse for løn, idet LG nu fremover kan dække lønkrav i tilfælde af arbejdsgiverens betalingsstandsning. Sikkerhedsstillelse vil først være nødvendigt, når garantisummen er udbetalt, eller der er udbetalt 3 måneders løn, og betalingsstandsningen fortsat løber.

Alt andet lige vil den udvidede dækning hos Lønmodtagernes Garantifond give lønmodtagerne en øget beskyttelse og samtidig have en gunstig effekt for økonomiske betrængte virksomheder.

Forfaldskravet:

LH mener, at der ikke bør skelnes mellem, om den manglende lønudbetaling ligger før eller efter anmeldelsen af betalingsstandsningen, hvilket opfattes som en ændring i forhold til retsstillingen ved konkurs.

Kommentar:

Det er korrekt, at dækningen er forskellig fra konkurs. Kravet om, at lønnen skal være forfalden, er et bevidst valg, idet reglen bevirker, at fondens betalingsforpligtelse ved betalingsstandsning klart afgrænses. Skulle virksomheden senere gå konkurs, vil krav, der er forfaldne før betalingsstandsning, kunne opnå dækning, hvis betingelserne som sædvanligvis kræves opfyldt i forbindelse med konkurs i øvrigt er opfyldt.

Til begrænsningerne i LG's betalingspligt i § 4:

LH og **AdR** synes, at referenceperioden på 18 måneder virker lang, og at referenceperioden skal ses i sammenhæng med skifterettens processtyring.

Kommentar:

En referenceperiode på 18 måneder minimerer efter ministeriets vurdering muligheden for misbrug, samtidig med, at direktivets formål opfyldes.

Til den transnationale situation

DA efterlyser en præcisering om, at udstationerede i Danmark omfattet af udstationeringsdirektivet, ikke er dækket af den danske LG-ordning, da de ikke kan anses at have fast arbejdssted i Danmark. **DA** mener også, at LG må undersøge den udenlandske virksomheds konstruktion og sikre, at udenlandske lønmodtagere her opfylder de danske regler om arbejds- og opholdstilladelse, hvilket bør fremgå af lovforslaget.

LO er utilfreds med, at det af lovforslaget ikke klart fremgår, at LG er forpligtet til at dække lønkrav, hvis lønmodtageren sædvanligvis udfører eller udførte sit arbejde i Danmark. **LO** forslår derfor, at LG enten pålægges at dække lønmodtagerens tilgodehavende, såfremt et andet LG-institut giver afslag herpå, eller at LG pålægges at bistå lønmodtageren med at gennemføre sit krav over for det garantiinstitut, som LG anser for det rette i den konkrete transnationale situation.

Kommentar:

Lovbemærkningerne er som foreslået af **DA** tilføjet et afsnit om, at udstationerede lønmodtagere i Danmark ikke er omfattet af LG's dækning.

Lovforslaget er endvidere foranledning blevet justeret, så det fremgår af lovforslagets § 5a, at fonden skal udveksle oplysninger med institutioner mv. i andre medlemsstater med henblik på at hjælpe en transnational lønmodtager med at få sit tilgodehavende udbetalt i tilfælde af, at LG har vurderet, at det ikke er den danske garantiinstitution, der er ansvarlig herfor. Efter ministeriets opfattelse indebærer denne pligt, at LG skal videresende en fejlagtigt modtaget anmeldelse, som skulle være sendt til en løngarantiinstitution i et andet medlemsland, og hjælpe med at henvise til de rette institutioner. En vis koordination og samarbejde mellem de forskellige landes garantiinstitutioner ventes at blive indført ved Kommissionens hjælp, jf. direktivets betragtning 7.

Det tilrettede lovforslag imødekommer imidlertid ikke LO's ønske om, at LG skal dække lønmodtagerens tab i tilfælde af, at den udenlandske garantiinstitution ikke udbetale. En sådan forpligtelse kan heller ikke udledes af direktivet.

Til det internationale samarbejde, særligt § 5a:

KF forudser, at der i den transnationale situation kan forekomme ikke ubetydelige problemer i forhold til visse lande ved konstateringen af insolvens og insolvensbegrebet. KF ønsker det internationale samarbejde mellem myndigheder nærmere belyst, herunder LG's rolle.

DA finder også, at der hurtigst muligt i forbindelse med og inden lovændringens ikrafttræden forsøges etableret det nævnte samarbejde mellem LG og garantiordningerne i de lande, der har størst interesse for danske LG-ordning i forbindelse med de grænseoverskridende situationer, det vil sige nordiske lande, Tyskland samt ikke mindst de baltiske lande.

Kommentar:

Direktivet foreskriver et samarbejde mellem medlemsstaterne. LG har overfor ministeriet oplyst, at de er i kontakt med Norge og Sverige, og at de har taget kontakt til Finland og Tyskland.

Lovforslagets ikrafttræden

LO finder det uhensigtsmæssigt, at lovforslaget træder i kraft, hvor fristdagen ligger efter den 7. oktober 2005, som er sidste frist for implementering. LO foretrækker dekretdagen. LO foretrækker "dekretdagen" som ikrafttrædelsestidspunkt, da dette betyder, at lovforslaget kommer til få virkning hurtigere, idet dekretdatoen ligger senere end fristdagen.

Kommentar:

Sædvanlig praksis for implementering af direktiver er, at implementeringsfristen respekteres.